

Tien jaar Wna

Andere krachten

In september is het tien jaar geleden dat de Wet op het notarisambt werd aangenomen. In de aanloop naar september laat Notariaat de woordvoerders van de verschillende politieke partijen aan het woord over de Wna, Hammerstein en andere zaken die het notariaat aangaan. Deze maand: Ed Anker (CU).

‘Het dagelijks werk van een politicus is lang niet altijd interessant voor journalisten. Zo riep ik ooit uit: “Als ik het wetsvoorstel huwelijksvermogensrecht sloop, kraait er geen haan naar; als ik pleit voor Zaanse mosterd bij staatsdiners, haal ik de voorpagina’s!” Toch doe ik daar het werk geen recht mee. Wetsvoorstel 28 867, over aanpassing van de wettelijke gemeenschap van goederen, haalde toch nog de landelijke kranten. Dankzij een open brief van prof. mr. dr. L.C.A. Verstappen en dertien trawanten. De notaris-hoogleraar vermoedde namelijk dat er ‘andere krachten’ aan het werk waren. Welk complot was hier gaande?

Toen ik in maart 2007 Kamerlid werd voor de ChristenUnie stond er nog een aantal wetten op de rol waarover hoognodig besloten moest worden. Zo lag daar ook nog het bijna vergeten wetsvoorstel 28 867 uit 2003. Wij hadden vooral praktische bezwaren tegen dit voorstel. Het betekende een forse inperking van de klassieke gemeenschap van goederen, terwijl de schijn werd opgehouden dat die gewoon in stand bleef. Bij ontbinding van de gemeenschap kwamen mensen voor een stevige rekenklus te staan, terwijl er geen enkel praktisch probleem mee werd opgelost.

Huwenden kiezen vaak heel bewust voor de gemeenschap van goederen of voor huwelijksvoorwaarden. In beide gevallen heb je de zaken prima geregeld. Dit wetsvoorstel maakte het bestaande, heel duidelijke stelsel alleen maar ingewikkeld. Een van de belangrijkste vragen was hoe er moest worden omgegaan met schenkingen en nalatenschappen. Wetsvoorstel 28 867 wilde deze buiten de gemeenschap houden. De ChristenUnie wilde het tegenovergestelde. Waarom zou je alle in gemeenschap van goederen gehuwden dwingen een aparte administratie bij te houden voor nalatenschappen?

De definitieve afhandeling van de wet liet jaren op zich wachten, maar op enig moment was het dan toch zover. Wij waren nog bezig met een amendement om onze inzichten

ook wettelijk vorm te geven en vroegen om uitstel van behandeling. Als iets al zo lang op de plank ligt, doet een perfectionerend maandje meer of minder er niet toe.

Dat verzoek om uitstel kreeg bijzonder gewicht toen Verstappen de zaak met een open brief plotseling spannend maakte. Volgens hem waren er 'andere krachten' aan het werk. Ik zou voor het karretje van 'conservatieve wetenschappers' gespannen zijn. Volgens collega Van Mourik zou ik als politicus alleen gevoelig zijn voor publiciteit en lawaai, en bovendien het *WPNR* niet lezen. In tegenstelling tot de eerste bewering wil ik die laatste overigens grif toegeven. Hoe dan ook, een heus mediaoffensief was gelanceerd.

En zo werd ik midden in het kerstreces van 2007 gebeld over die 'andere krachten'. Vaak hoefde ik niet eens uit te leggen waar het wetsvoorstel over ging en dat ik bezig was met een amendement om de zaken eenvoudig te houden. Ik had geen pittig

Zaansemosterdpleidooi in de aanbieding en al helemaal geen aartsconservatief verhaal over de verplichtingen van het huwelijk. Overigens, voor het argument: ik begrijp niet eens wat er 'progressief' aan is om mensen tot een extra boekhouding te verplichten.

NotariaatMagazine (dat blad lees ik wel!) presenteerde in januari 2008 een mooi overzichtsartikel over de verschillende posities in het notariaat over het wetsvoorstel. Er waren voor- en tegenstanders. Het artikel concludeerde voorzichtig dat het in ieder geval niet zo was dat een overgrote meerderheid van de notarissen voor het wetsvoorstel was. Eenduidigheid op het onderwerp heb ik eigenlijk nooit gezien. Het kwam hier gewoonweg neer op een politieke keuze. Die is uiteindelijk gemaakt, en een meerderheid steunde mijn amendement.

Het was een bijzondere ervaring, te merken dat het werk hier in de Kamer zo intensief gevolgd wordt door een beroepsgroep. Verstappen cs hebben alles wat in hun vermogen lag, gedaan om mij te weerhouden van het amendement. Die 'krachten' waren wel evident. Van mijn kant heeft het wetsvoorstel vooral veel denkkracht gekost, met uiteindelijk als doel voor ogen: hou het simpel voor de mensen. Ik ben blij dat dat gelukt is.'